ปัจจัยทำนายผลการสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของบัณฑิตพยาบาล สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ปีการศึกษา 2560

Predictor of Nursing License Examination of Bachelor Graduates of Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing in 2017

นันทิยา แสงทรงฤทธิ์* ศรินรัตน์ วัฒนธรนันท์**

Nantiya Sangsongrit* Sarinrat Wattanatornnan**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงทำนายมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ปีการศึกษา 2560 จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไป ด้านการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และด้านการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตในการสอบขึ้นทะเบียนฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1 และทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .858 และ .837 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation) และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

Received: July 5, 2019 Revised: September 4, 2019 Accepted: July 30, 2019

* Corresponding author, อาจารย์ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย E-mail: nanti-ya@hotmail.com

* Corresponding author, Nursing Instructor, Adult and Geriatric Nursing Branch, Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing E-mail: nanti-ya@hotmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

** Assistant Professor, Adult and Geriatric Nursing Branch, Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing

ผลการวิจัย พบว่า ผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ มีความสัมพันธ์สูงสุดกับเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง (r = .389) รองลงมา ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (r = .347) และผลการสอบประมวลความรู้ (r = .254) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01 และเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (β = .383, P < 0.05) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของบัณฑิต เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งต่อไป

คำสำคัญ: ปัจจัยทำนาย การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ บัณฑิตพยาบาล

Abstract

This research is a predictive descriptive research aimed at studying the predictive factors to the result of the license examination in the first class registered nurses and midwifery. The sample was 188 graduates from Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing in 2017. The study instruments were two questionnaires developed by the researchers based on the review literature, the preparation for the license examination in the first class for registered nurses and midwifery, and the preparation questionnaire for graduates of the institution. Content validity of the questionnaires approved by three experts in the field with a value of 1, and their reliability was .858 and .837, respectively. Data were gathered through analysis using descriptive statistics pearson's correlation and multiple regression analysis. The result of the study license examination in the first class of registered nurses and midwifery was at the highest related to the average grades of related courses including nursing (r = .389), followed by grade point average throughout the program (r = .347) and the result of comprehensive examination (r = .254), which was statistically significant p < 0.01. The average grades of related courses including nursing predicted a result of nursing licensure examination significant (β = .383, P < 0.05)

The results of the study can be used to improve teaching and learning, to enable students to be more capable of passing the license examination required to become first class registered nurses and midwifery.

Keywords: predict factors, nursing license examination, nursing graduation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ต้องสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาจากสภาการพยาบาลและสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เป็นผู้ที่มีทักษะเชิงวิชาชีพทางการพยาบาล สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติพยาบาลแก่ผู้มารับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ

สภาการพยาบาลได้กำหนดให้มีการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา โดยข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543 กำหนดให้มีการสอบวิชาตามสมรรถนะหลักที่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลควรมี จำนวน 8 รายวิชา ได้แก่ การผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคขั้นต้น และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้สอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ จะต้องสอบผ่าน 8 รายวิชา โดยมีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ทุกรายวิชา[1] ทั้งนี้เพื่อควบคุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การประกันคุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ให้ได้มาตรฐาน คุ้มครองสิทธิของประชาชนผู้ใช้บริการสุขภาพ ตลอดจนรักษามาตรฐานการศึกษาพยาบาล

ปัจจุบันผลการสอบขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาขอรับรองสถาบันการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยแต่ละสถาบันจะต้องมีร้อยละของผู้สอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ผ่านในครั้งแรกของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปี นับจากปีสุดท้ายที่ได้รับการรับรองสถาบันย้อนหลัง 3 ปี ร้อยละ 100[2] ซึ่งทางสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดเตรียมความพร้อม เพื่อให้บัณฑิตสามารถสอบความรู้ผ่านทั้ง 8 รายวิชาในครั้งแรก และสามารถประกอบวิชาชีพการพยาบาลได้ตามข้อกำหนด และในอดีตที่ผ่านมาสถาบันการพยาบาลฯ ยังไม่เคยศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

จากสถิติผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ของบัณฑิตสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2560 ที่ผ่านมา พบว่าบัณฑิตของสถาบันการพยาบาลฯ สอบผ่านทุกรายวิชาในการสอบครั้งแรกร้อยละ 90.23, 83.24, 91.93 ตามลำดับ ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล แม้ว่าจะสอบผ่านร้อยละ 100 ภายในหนึ่งปีก็ตาม สถาบันจึงต้องพิจารณาเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือให้บัณฑิตสามารถสอบผ่านทั้ง 8 รายวิชาในการสอบครั้งแรก เพื่อเป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล

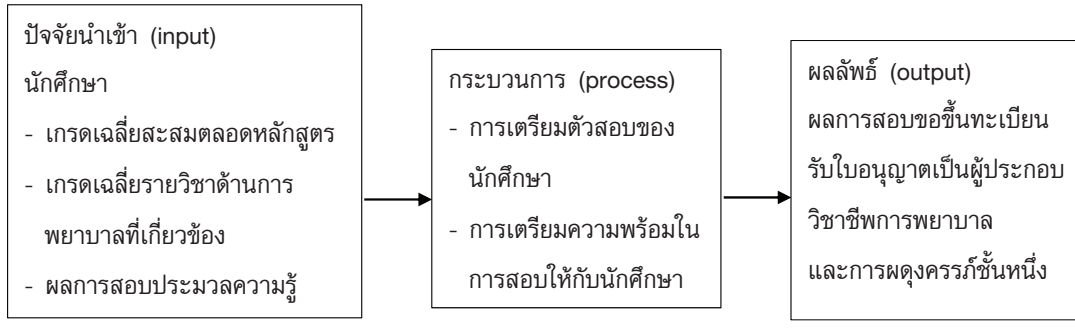
จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า การสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ของแต่ละสถาบันการศึกษาที่สอบผ่านทั้ง 8 รายวิชาในการสอบครั้งแรกมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิต มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[3-5] และยังมีการศึกษาที่พบว่า ผลการสอบรวบยอดสาขาพยาบาลศาสตร์ ผลการสอบประมวลความรู้ เกรดเฉลี่ยรายวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[3,6-8] อีกทั้งยังพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบรวมยอดสาขาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถทำนายผลการสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[7,9] สอดคล้องกับการศึกษาของรัตนาภรณ์ คงคา และคณะ[10] พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรและผลการสอบรวบยอดสามารถทำนายผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้ถูกต้องร้อยละ 80.5 และรายงานการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ ที่พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร คะแนนการสอบ American College Testing (ACT) สามารถทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[8,11] แต่อย่างไรก็ตามยังมีบางปัจจัยที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิต จากการศึกษาของพรทิพา ทักษิณ และคณะ[3] พบว่า การเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ส่วนการศึกษาของ วิลัยพร นุชสุธรรม และคณะ[6] พบว่า การเตรียมความพร้อมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ และเกรดเฉลี่ยในรายวิชาที่เกี่ยวข้องบางรายวิชา เช่น การพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อีกทั้งปัจจัยด้านการเตรียมตัวก่อนสอบของบัณฑิต พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ การสนับสนุนจากวิทยาลัยพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ[5,9,12]

ทั้งนี้จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาของสถาบันการพยาบาลอื่นๆ พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายตัวแปร แต่ด้วยบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละสถาบัน และสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ยังไม่เคยมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต และปัจจัยเหล่านี้สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ

พยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบของกิจกรรมให้กับบัณฑิตได้อย่างเหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบ[13] ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Output) ซึ่งผู้วิจัยจำแนกเป็นปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติงานให้เกิดผลลัพธ์ และมีกระบวนการ คือ การนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อยๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าไปสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยต่างๆ มาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิตพยาบาล สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิตพยาบาลสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

2. เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2560 สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตพยาบาล รุ่นที่ 103 ปีการศึกษา 2560 ของสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ซึ่งเข้ารับการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งหมด จำนวน 188 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองประกอบด้วย เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) รายวิชาที่สอบไม่ผ่าน และผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง (สอบผ่านครั้งแรก) มีจำนวน 8 รายวิชา

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

2.1 แบบสอบถามการเตรียมตัวสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิต จำนวน 22 ข้อ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบของกนิษฐา คำใบ และคณะ[12]

2.2 แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตในการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง จำนวน 14 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการสนับสนุนจากวิทยาลัยพยาบาลของกนิษฐา คำใบ และคณะ[12]

3. แบบบันทึกเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิชาการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ 1,2 วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ 1,2 วิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1,2 วิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1,2 วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1,2 วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1,2 วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น วิชาปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น วิชาการพยาบาลสาธารณภัย วิชาจริยศาสตร์และกฎหมายในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล (โดยขอข้อมูลจากหน่วยทะเบียนและประเมินผล ในผู้ที่ยินยอมที่เข้าร่วมวิจัย)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามการเตรียมตัวสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิตและแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตในการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ให้อาจารย์พยาบาลผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ได้ค่า (CVI) เท่ากับ 1 และปรับแก้เนื้อหาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach's coefficient) เท่ากับ .858 และ .837 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลวิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย COE No. 01/2018 เมื่อผู้วิจัยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนแล้ว ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีรักษาความลับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และสิทธิ์ในการไม่เข้าร่วม หรือถอนตัวออกจากการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง ตามเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย/อาสาสมัคร แก่บัณฑิตพยาบาลในวันที่ซ้อมรับปริญญา เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างเข้าใจอย่างชัดเจนแล้วจึงให้ลงนามเข้าร่วมการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ภายหลังโครงการวิจัยได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนแล้ว ผู้วิจัยเสนอหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลต่ออธิการบดีของสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

2. ผู้วิจัยประสานงานกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการในการขอข้อมูลเกี่ยวกับ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) ผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิตพยาบาล ปีการศึกษา 2560

3. ผู้วิจัยเข้าชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีรักษาความลับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และสิทธิ์ในการไม่เข้าร่วม หรือถอนตัวออกจากการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง ตามเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย/อาสาสมัคร แก่บัณฑิตพยาบาลในวันที่ซ้อมรับปริญญา เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย

4. ผู้วิจัยขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย ภายหลังการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เมื่อบัณฑิตพยาบาลสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย จึงให้เซ็นยินยอมในหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย

5. ภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ดังรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) และผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ และร้อยละ การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson's correlation)

3. วิเคราะห์อำนาจการทำนายของตัวแปร เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ต่อผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรสูงสุดเท่ากับ 3.81 และต่ำสุดเท่ากับ 2.24 ผู้มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมากกว่า 3.00 ขึ้นไป คิดเป็น

ร้อยละ 52.1 และผู้มีเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องมากกว่า 3.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.4 รายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิชาการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ 1,2 วิชาปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ 1,2 วิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1,2 วิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1,2 วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1,2 วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1,2 วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิชาการรักษาโรคเบื้องต้น วิชาปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น วิชาการพยาบาลสาธารณภัย วิชาจริยศาสตร์และกฎหมายในการประกอบวิชาชีพการพยาบาล

2. ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) จำนวนผู้สอบผ่านทั้งหมด 8 รายวิชา ร้อยละ 43.6 แต่มีผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งผ่านทั้งหมด 8 รายวิชา (รอบแรก) ร้อยละ 88.6 จำนวนบัณฑิตที่สอบไม่ผ่าน 1, 2 และ 3 วิชา มีร้อยละ 9.6, 1.6 และ 0.5 ตามลำดับ

3. การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต และการเตรียมตัวสอบของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.87, SD = 0.517 และ $\overline{X}$ = 3.74, SD = 0.488 ตามลำดับ)

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.01$) ได้แก่ เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.389, 0.347 และ 0.254 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ดังแสดงในตารางที่ 1

5. อำนาจการทำนายของตัวแปร ปัจจัยหรือตัวแปรที่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (β = .383, $P < 0.05$) ได้แก่ เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ส่วนปัจจัยด้านเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบประมวลความรู้ การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ไม่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ของบัณฑิตพยาบาลสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของเกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบประมวลความรู้ การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต และการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาลสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
ผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ	1.000					
เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง	.389**	1.000				
เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร	.347**	.916**	1.000			
ผลการสอบประมวลความรู้	.254**	.470**	.429**	1.000		
การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต	.066	.091	.018	.083	1.000	
การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต	-.053	.033	.001	.082	.528**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาลสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยนำปัจจัยเข้าสมการพร้อมกัน

ค่าคงที่/ตัวแปร	b	SE_b	β	t	p-value
ค่าคงที่	6.343	.387		16.369	.000
เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร	-.066	.243	-.047	-.273	.785
เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง	.551	.253	.383	2.181	.030*
ผลการสอบประมวลความรู้	.024	.019	.097	1.261	.209
การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต	.078	.072	.087	1.082	.281
การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต	-.100	.067	-.120	-1.501	.135

SE_{est} = ± 0.400 ; R = .412 ; R^2 = .169

Adjusted R^2 = .147 ; F = 7.428 ; p-value =.000

การอภิปรายผล

1. เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สามารถทำนายผลการสอบได้ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเป็นการวัดความรู้ความสามารถหรือทักษะของนักศึกษา ที่เกิดการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ซึ่งการเรียนการสอนมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้และสามารถนำไปประยุกต์ในการดูแลสุขภาพของประชาชนได้ตามมาตรฐานการพยาบาล ผู้ที่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรสูงเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีและหลักการ ทักษะปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นมาตรฐานต่างๆ สามารถนำความรู้มาใช้ในการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ กลุ่มตัวอย่างผู้มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 52.1 ซึ่งเป็นเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรที่สูง แสดงว่าเป็นผู้มีความสามารถในการเก็บสะสมความรู้และทำความเข้าใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จึงสามารถประยุกต์ความรู้ในการสอบวัดศักยภาพตามมาตรฐานของสภาการพยาบาล ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[4-6] แต่แตกต่างกันที่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถทำนายผลการสอบได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตไม่สามารถคิดและวิเคราะห์สถานการณ์ที่โจทย์ให้มาได้อย่างถูกต้อง อาจเป็นผลจากการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอประกอบกับความรู้และความสามารถของบัณฑิตแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทำให้การทำความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละรายวิชาเพื่อนำมาประยุกต์ในการคิดวิเคราะห์เชิงมาตรฐานวิชาชีพไม่เท่าเทียมกัน

2. เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถทำนายผลการสอบได้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเป็นการวางพื้นฐานความรู้การพยาบาลในแต่ละด้านให้กับนักศึกษา มีการวัดความรู้และความเข้าใจ ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีในแต่ละรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องไปประยุกต์ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ร้อยละ 48.4 ของกลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยในรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องมากกว่า 3.00 ขึ้นไป แสดงถึงความสามารถในการนำความรู้ทักษะการพยาบาลที่บัณฑิตได้สั่งสมตลอดระยะเวลาที่ศึกษามาคิดวิเคราะห์ในการทำข้อสอบเป็นผลให้บัณฑิตสามารถสอบผ่านได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของวิลัยพร นุชสุธรรม และคณะ[6] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง พบว่ารายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับการศึกษาของ พรทิพา ทักษิณ และคณะ[3] ศึกษาผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน การเตรียมความพร้อม และผลการสอบความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี พบว่าเกรดเฉลี่ยรายวิชาที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถทำนายผลการสอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการสอบประมวลความรู้ (comprehensive) ทั้ง 8 รายวิชาที่สถาบันการพยาบาลฯ จัดสอบให้เมื่อสำเร็จการศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าบัณฑิตที่สามารถสอบผ่านการประมวลความรู้ตามเกณฑ์มีแนวโน้มที่จะสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผ่านทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องจากการสอบประมวลความรู้เป็นการสอบวัดความรู้ทั้งหมดของบัณฑิตที่ได้เรียนมาตลอดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และเป็นการจัดสอบโดยให้บัณฑิตทำข้อสอบเสมือนจริงตามตารางการสอบเช่นเดียวกับการสอบความรู้ของสภาการพยาบาล เพื่อให้บัณฑิตได้ประเมินความรู้ความสามารถของตนเองก่อนการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ เมื่อบัณฑิตทราบผลการสอบว่าตนเองผ่านหรือไม่ผ่าน อาจเป็นผลให้บัณฑิตสามารถประเมินตนเองและนำแนวคิดที่ได้จากการสอบไปปรับปรุงวางแผนการอ่านหนังสือและเตรียมตัวของตนเองให้มีความพร้อมมากที่สุดในการสอบจริง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ผลการสอบประมวลความรู้ หรือผลการสอบรวบยอด มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ[6,9,14] แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการสอบประมวลความรู้ ไม่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งแตกต่างกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ผลการสอบรวบยอดสาขาพยาบาลศาสตร์ สามารถทำนายผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้[9-10] ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระดับความรู้ของบัณฑิต การสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ของบัณฑิตอาจมีความแตกต่างกัน และจากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่าการสอบประมวลความรู้ เนื้อหาของข้อสอบยากกว่าข้อสอบของสภาการพยาบาล บางวิชาที่สอบเนื้อหาไม่คล้ายคลึงกับที่สอบของสภาการพยาบาล จึงอาจทำให้บัณฑิตมีการมุ่งเน้นเนื้อหาสาระผิดไปในบางประเด็น ประกอบกับการสอบประมวลความรู้ควรมีเพียง 1 ครั้ง เพื่อจะได้มีเวลาในการเตรียมตัวอ่านทบทวนใช้ในการสอบจริงมากกว่านี้ และการสอบประมวลความรู้ครั้งที่หนึ่งสอบวันละ 1 วิชา ทำให้เสียเวลาในการเตรียมตัวอ่านทบทวนในวิชาอื่น เพราะต้องมาเครียดและกังวลในการอ่านเพื่อเตรียมตัวสอบในวิชานั้นๆ จึงอาจมีผลให้ผลการสอบประมวลความรู้ ไม่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้

4. การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ถึงแม้ว่าผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ถึงการเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.87; SD = 0.517)

แต่ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตมีช่วงระยะเวลาใกล้กับการสอบมากเกินไป ทำให้บัณฑิตมีเวลาไม่เพียงพอในการนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมมาทบทวนและสรุปความรู้ทำความเข้าใจ และจากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า บัณฑิตมีความต้องการให้จัดตารางในการทบทวนความรู้ให้เร็วกว่าที่ทำอยู่ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้บัณฑิตมีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมของตนเอง และมีระยะเวลาในการอ่านทบทวนทำความเข้าใจเนื้อหาสาระได้มากขึ้น จึงอาจเป็นผลให้การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การเตรียมความพร้อมในการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุง-ครรภ์ชั้นหนึ่งไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ[6,9] และในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเตรียมความพร้อมในการสอบให้กับบัณฑิต ไม่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริญา คงอยู่[9] ศึกษาปัจจัยทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์และไม่สามารถทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้ เพราะการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ เป็นการวัดความรู้ของผู้เรียนที่สั่งสมมาตลอดระยะเวลาในการเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยด้านตัวผู้เรียนเองเป็นหลักในการทบทวนรายละเอียดเนื้อหาที่ใช้สอบ การแบ่งเวลา และการวางแผนการเรียน ส่วนสิ่งสนับสนุนที่ทางวิทยาลัยจัดให้นั้น อาจเป็นเพียงแค่ปัจจัยส่งเสริมเท่านั้น ไม่ได้ส่งผลโดยตรงกับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ เช่นเดียวกับการศึกษาของ รัตนาภรณ์ คงคา และคณะ[10] ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า สภาพแวดล้อมด้านบุคคลและด้านกายภาพ ไม่สามารถทำนายผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ ได้ แม้ว่าสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดีอยู่แล้ว แต่ตัวบัณฑิตนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ความกระตือรือร้น และการเตรียมตัวของนักศึกษา การทบทวนสม่ำเสมอ รู้จักแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บัณฑิตสามารถที่จะสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้มากกว่า

5. การเตรียมตัวสอบของบัณฑิตไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ บัณฑิตมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการสอบให้ผ่านทั้ง 8 วิชาในรอบแรก ซึ่งจะเป็นความภาคภูมิใจของความสำเร็จที่ได้ศึกษามาตลอดระยะเวลา 4 ปี บัณฑิตจะมีความกระตือรือร้น ทบทวนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาที่ต้องสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อย่างสม่ำเสมอ วางแผนจัดสรรเวลาในการอ่านหนังสือเพื่อให้สอบผ่าน แต่การสอบไม่ผ่านทั้ง 8 วิชาในรอบแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้ และประสบการณ์ ของบัณฑิตที่ยังมีไม่เพียงพอในการวิเคราะห์ปัญหาตามสถานการณ์ในข้อสอบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า การเตรียมตัวก่อนสอบของบัณฑิต ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ[5,12] และในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การเตรียมตัวสอบของบัณฑิต ไม่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้เช่นกัน ซึ่งจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ที่กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการทบทวนความรู้ของสถาบันการพยาบาลฯ ช่วงระยะเวลายาวนานเกินไปตั้งแต่เช้าถึงเย็น ทำให้บัณฑิตมีเวลาทบทวนเนื้อหาน้อย อยากให้มีเวลาในการทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองมากกว่านี้ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงอาจทำให้บัณฑิตไม่มีเวลาเพียงพอในการอ่านหนังสือทบทวนความรู้และสรุปเนื้อหาสาระไว้เป็นระยะ ส่งผลให้การอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบไม่ดีพอที่จะนำความรู้ไปใช้ในการสอบขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ และจากระดับเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของบัณฑิตที่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตแต่ละคนมีระดับความรู้แตกต่างกัน จึงทำให้การนำความรู้มาใช้ในการคิดวิเคราะห์ในการทำข้อสอบแตกต่างกัน สอดคล้องกับศึกษาของ กนกพร หมู่พยัคฆ์ และวิไลวรรณ ทองเจริญ[15] ศึกษาเกี่ยวกับการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2545 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ คือ การเตรียมตัวไม่ดีพอ วิตกกังวล จำเนื้อหาที่เรียนไม่ได้ จึงทำให้บัณฑิตไม่สามารถมีความรู้ที่เพียงพอในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการคิดวิเคราะห์ในการทำข้อสอบ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า การเตรียมความพร้อมของบัณฑิต ไม่สามารถทำนายผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้[3,10]

สรุป

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ คือ เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญในการวางพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจด้านการพยาบาลแต่ละด้าน ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน สามารถนำความรู้ที่สั่งสมมาตลอดหลักสูตร ไปคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ในการสอบวัดความรู้ให้ผ่านตามมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาทางการพยาบาลเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ทางการพยาบาลที่เหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตมีศักยภาพ สามารถสอบผ่านการขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เกรดเฉลี่ยรายวิชาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์และสามารถทำนายผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ผู้สอนจึงควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติการพยาบาลตลอดหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในการคิดวิเคราะห์ในการทำข้อสอบ เพื่อให้สามารถสอบผ่านการขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้มากขึ้น

2. สถาบันการพยาบาลฯ ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและวางแผนการจัดรูปแบบกิจกรรมการทบทวนความรู้ให้กับบัณฑิต ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของบัณฑิต เพื่อให้บัณฑิตมีเวลาเพียงพอในการวางแผนจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับการทบทวนเนื้อหาความรู้ในแต่ละรายวิชา รวมทั้งมีความตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมตัวให้สามารถสอบผ่านการขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกในผู้ที่สอบผ่านและสอบไม่ผ่านเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลให้บัณฑิตสามารถพัฒนาตนเองให้สอบผ่านการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เช่น รูปแบบของการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. Srisuphan W, Athaseri S, Raadnui N. Knowledge assessment for registration and issuance of nursing professionals. Thai Journal of Nursing Council 2008;23(3):10-5. (in Thai)
2. Thailand Nursing and Midwifery Council. Handbook of Equivalent Qualification of Academy for Nursing Science and Midwifery 2013. Nonthaburi: Chotthong; 2013.
3. Taksin P, Charoensuk S, Sutineum, U. Grade point average, preparation for students' readiness, and undergraduate nurses who passed the nursing license examination for the first class of nursing professional and midwifery registration of student graduated from Boromarajonani College of Nursing, Chon Buri. Thai Journal of Nursing Council 2011;26(3):117-29. (in Thai)
4. Kunaviktikul W, Klunklin A, Chontawan R, Athaseri S. Factors related to the results of nursing and obstetric license tests. Thai Journal of Nursing Council 2012;27(3):11-28. (in Thai)
5. Chansuvarn S, Noparoojjinda S, Jaiyungyuen U. Factors related to the result of nursing licensure examination among Bachelor Graduates from Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi. J Nurs Educ 2016;9(2):82-92. (in Thai)
6. Nuchsutam W, Somboon L, Tongswa, Keawkajorn S, Siririth W. Factors related to the result of the license examination of graduates Faculty of Nursing Chiangrai College. Nursing Journal 2013;40(supp):61-71. (in Thai)
7. Wattananon Y, Vonnasathid V, Duanglomchan V. Predictors of license examination of new graduates in 2010, Faculty of Nursing, Mahidol University. J Nurs Sci 2011;29(2): 65-72. (in Thai)
8. Elkins N. Predictors of retention and passing the national council licensure examination for registered nurses. Open J Nurs 2015;5:218-25.
9. Kongyoo S. Predictors of the result of the license examination of graduated nurses, Royal Thai Army Nurse College. Journal of the Royal Thai Army Nurses 2017;18(2):228-37. (in Thai)
10. Kongkar R, Charoenkitkarn V, Tosuksri W, Sareewiwatthana P. Factors affecting the result of nursing licensure examination among Bachelor Graduates from Faculty of Nursing, Mahidol University. J Nurs Sci 2012;30(3):82-90. (in Thai)

11. Amankwaa I, Agyemang-Dankwah A, Boateng D. Previous education, sociodemographic characteristics, and nursing cumulative grade point average as predictors of success in nursing licensure examination. Nurs Res Pract 2015:1-8.
12. Kumbi K, Chongtap K, Chantahan Y, Tanarit N, Kumsom T, Sitou P, et.al. A study of factors relating to the registration examination for nursing and midwifery No.1/2009 of graduates from Sri Maha Sarakham College of Nursing academic year 2008. Sri Maha Sarakham College of Nursing; 2009. (in Thai)
13. Mele C, Pels J, Polese F. A brief review of systems theories and their managerial applications. Serv Sci 2010;2(1/2):126-35.
14. Suwaphabh D, Phuangsiken S, Udomthornsuk P. Factors related to the result of nursing and Midwifery licensing examination of Bachelor Graduates from Faculty of Nursing Roi Et Rajabhat University. Mahasakham Hospital Journal 2018;15(3):35-44.
15. Moopayak K, Thongcharoen V. Follow up the new nursing graduates from the Bachelor of Nursing Sciences Program, Faculty of Nursing, Mahidol University in academic year 2002. Thai Journal of Nursing 2004;53(1):57-68. (in Thai).